

Dosarul nr. 2ra-1735/2022
2-21141697-01-2ra-14122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Mardari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău)

ÎNCHEIERE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Gîncu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională, împotriva deciziei din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 23 septembrie 2021, Gîncu Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne privind repararea prejudiciului cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 19 ianuarie 2021, ora 19:17, de către agentul constatator, ofițer de patrulare, Platon Iurie, fără careva temei, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria, nr. MAI 05139773 (xxxx), în privința lui Gîncu Mihail, născut la xxxx, IDNP xxxx, domiciliat mun. XXXX.

Suplimentar, ofițerul de patrulare, Platon Iurie, a dispus și ridicarea cu transportarea mijlocului de transport - autoturism de marca „xxxx” cu numărul de înmatriculare XXXX, la parcare specială.

În rezultatul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție seria, nr. MAI 05139773 (xxxx), Gîncu Mihail a fost nevoit să achite suma de 225 lei cu titlu de amendă pentru contravenția stipulată la art. 223 alin. (2) din Codul contravențional (50%), precum și costul serviciilor de ridicare și transportate la parcare specială a mijlocului de transport, în sumă de 790 de lei (bonul fiscal nr. 000001 din 19.01.2021 emis de SRL „MAGDA TUR”).

Reclamantul a relatat faptul fabricării, falsificării de către ofițerul de patrulare, Platon Iurie a dosarului contravențional din data de 19 ianuarie 2021, constatat prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 august 2021, prin care a fost declarată nulă decizia agentului constatator Platon Iurie din 19 ianuarie 2021, aplicată

în privința lui Gîncu Mihail sub formă de amendă în mărime de 9 unități convenționale, ce constituie 450 de lei și a fost încetat procesul - contravențional pornit în privința lui Gîncu Mihail în baza art. 223 alin. (2) din Codul contravențional, din motivul lipsei faptei contravenției.

Astfel, printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă s-a stabilit că, Gîncu Mihail a fost tras la răspundere contravențională și sancționat vădit ilegal, contrar prevederilor Codului contravențional, prin falsificarea unui proces-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare.

Reclamantul a explicat că, a fost grav încălcat dreptul reclamantului de a nu fi tras la răspundere contravențională, adică un drept fundamental prevăzut de Constituția Republicii Moldova și Convenția Europeană a Drepturilor Omului, fiind încălcat și principiul prezumției nevinovăției, încălcare care cade sub incidența art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Reclamantul consideră că, acțiunile sus menționate ale ofițerului de patrulare, Platon Iurie, i-au provocat sentimente de frustrare, anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort, nedreptate și umilință, nervi, griji și nu în ultimul rând pierderea convingerii în echitatea din partea organelor de drept. De asemenea, în consecința acțiunilor ofițerului de patrulare, Platon Iurie, a fost nevoit a se deplasa la parcare specială și a ridica mijlocul de transport, suportând în acest sens cheltuieli suplimentare. A atras atenția instanței de judecată asupra faptului că acțiunile menționate au avut loc pe timp de iarnă și după ora 19:00.

Reclamantul a indicat că, cuantumul prejudiciului moral cauzat îl estimează la suma de 20 000 de lei, sumă ce va fi suficientă pentru satisfacție echitabilă or, prejudiciul moral și cel material este în directă legătură cu acțiunile ilegale ale Inspectoratului General al Poliției, angajatul căruia Platon Iurie a acționat vădit ilegal, ignorând intenționat prevederile legislației în vigoare și falsificând în privința dânsului procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05139773 (xxxx) din 19 ianuarie 2021, cu atragerea la răspundere contravențională contrar prevederilor legislației în vigoare, vădit ilegal, pentru o faptă care nu a comis-o.

Respectiv, în situația descrisă, consideră că dânsul poate pretinde repararea prejudiciului material și moral prin prisma art. 384 alin. (2) lit. u) din Codul contravențional.

Reclamantul a menționat că în baza ordinului de încasare a numerarului nr. 50133455 din 20 ianuarie 2021, a achitat în contul IBAN XXXX, suma de 225 lei cu titlu de amendă în baza procesului-verbal cu privire la contravenție nr. xxxx (MA105139773) din 19 ianuarie 2021. Prin urmare, această sumă urmează a fi încasată în contul său din bugetul de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze.

Referitor la subiectul de la care urmează a fi încasat prejudiciul material, moral și cheltuielile de judecată solicitate spre încasare, menționează că contravenția a fost constatată de către agentul constator, ofițer de patrulare, Platon Iurie, angajat la INSP al IGP, iar procesul-verbal cu privire la contravenție seria, nr. MAI 05139773 (xxxx) din 19 ianuarie 2021 a fost anulat de către instanța de judecată prin hotărârea din 04 august 2021 (dosarul nr. 5r-465/21; 421 OI 17521-12-5r-04022021), cu încetarea procesului contravențional, fiind constatat caracterul ilicit al acțiunilor agentului constator la întocmirea respectivului proces-verbal.

Suplimentar, a invocat că conform Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 547 din 12.11.2019, pct. 24, între subdiviziunile Inspectoratului se stabilesc relații de subordonare și de cooperare. Relațiile de subordonare reflectă transmiterea sarcinilor și raportarea modului de realizare a acestora pe poziție ierarhică. În baza temeiurilor de drept sus invocate, pretențiile privind repararea prejudiciului material și moral, precum și cele privind încasarea cheltuielilor de judecată, au fost îndreptate împotriva Inspectoratului General al Poliției.

Astfel reclamantul a solicitat constatarea faptului încălcării dreptului său de a nu fi tras ilegal la răspundere contravențională, precum și lezarea dreptului privind prezumția de nevinovăție, admise prin întocmirea la data de 19 ianuarie 2021 a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05139773 (xxxx) și sancționarea cu amendă în cuantum de 9 unități convenționale, încasarea din contul buletului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Gîncu Mihail a sumei de 225 de lei, cu titlu de amendă contravențională achitată, încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Gîncu Mihail suma de 790 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin achitarea serviciilor de ridicare și transportare ilegală a mijlocului de transport la parcare specială, încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Gîncu Mihail suma de 2000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin fabricarea dosarului contravențional din 19 ianuarie 2021 și aplicarea ilegală în privința dînsului a unei sancțiuni contravenționale, încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Gîncu Mihail suma de 2000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și taxa de stat în sumă de 160 de lei (f.d. 4-10).

Prin hotărârea din 18 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea.

S-a încasat din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Gîncu Mihail suma de 790 de lei achitată pentru ridicarea și transportarea mijlocului de transport la parcare specială.

S-a încasat din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Gîncu Mihail suma de 500 de lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral.

S-a încasat din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Gîncu Mihail suma de 1000 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

În partea solicitării restituirii sumei achitate cu titlu de amendă din contul Ministerului Justiției al Republicii Moldova acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a respins ca neîntemeiată solicitarea de compensare a sumei achitate cu titlu de taxă de stat (f.d. 82, 94-108).

Prin decizia din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel declarate de Gîncu Mihail și de către Inspectoratul General al Poliției, cu menținerea hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 februarie 2022.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță a adoptat o hotărâre legală și întemeiat.

La 05 decembrie 2022, Inspectoratul General al Poliției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi privind respingerea acțiunii (f.d. 193-200).

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel reiterând argumentele indicate în cerere de apel.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 13 octombrie 2022.

La 07 noiembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 190), însă la materialele cauzei nu se atestă confirmarea recepționării.

Astfel, Colegiul constată că, recursul depus de Inspectoratul General al Poliției la 05 decembrie 2022, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 14 decembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 205).

La 30 decembrie 2022, Ministerul Afacerilor Interne a depus referință în susținerea recursului depus de către Inspectoratul General al Poliției, solicitând admiterea recursului (f.d. 210-218).

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh